

CULTURES

Entrevista **Blanca Busquets**

Esriptora. Filla del manresà Josep Maria Busquets, l'autora barcelonina torna a l'escena literària dos anys després de publicar «La fugitiva» amb una novel·la de relacions encreuades amb el rerefons del convuls 2017 català. Busquets ofereix un menú de relacions humanes trasbalsades

«Buscava un xoc per als meus personatges i l'atemptat de la Rambla me'l va donar»

► L'autora d'arrels manresanes situa en els dies convulsos de l'estiu i la tardor del 2017 l'escenari de la novel·la «El crit»

Toni Mata i Riu

MANRESA

■ Secrets inconfessables i esdeveniments col·lectius que trasbalssen la societat. La nova ficció de l'escriptora Blanca Busquets (Barcelona, 1961) barreja la dimensió íntima d'un grup de persones encadenades pels sentiments amb el teló de fons de l'atemptat de la Rambla i el procés sobiranista, que va tenir un punt d'inflexió en el referèndum de l'1 d'octubre. *El crit* (Proa) posa en relleu les reaccions d'homes i dones aclaparats pel moment que viuen.

P On era el 17 d'agost de fa dos anys cap a les 5 de la tarda, quan una furgoneta va irrompre a la calçada central de la Rambla a tota velocitat i va provocar el caos i quinze morts?

R Visc fora de Barcelona i, quan vaig assabentar-me del que havia passat, em vaig quedar enganxada a la televisió. Per sort, no conec ningú que patís o veiés l'atemptat, perquè suposo que, si fos així, no n'hauria pogut parlar a la novel·la.

P Però sí que la va colpir fins al punt d'ubicar les aventures dels seus personatges en aquelles dates convulsives?

R Jo volia escriure una novel·la on hi haguessin relacions entre persones, perquè sempre m'interessa indagar en el que passa quan un fet influencia un vincle entre humans. Però, en aquesta ocasió, hi volia introduir un xoc d'aquells que et canvien la vida. I, de cop i volta, em vaig trobar aquest xoc a les mans el 17 d'agost del 2017. El que jo no sabia aleshores, ningú no ho sabia, és que l'atemptat no seria l'únic trasbals que havíem de viure durant aquells mesos.

P L'atemptat, el procés, la presó, l'exili...?

R No és una novel·la política, ni del procés, això que quedi clar. La història comença amb la Judit a la sala d'espera del psicòleg: quinze dies abans, ella era en un hotel de la Rambla i ho va veure tot. Però no ho pot explicar perquè no estava acompanyada del seu marit, precisament, aquell dia.

P I a partir d'aquí?

R La novel·la presenta les històries sentimentals encadenades de mitja dotzena de persones, tres de les quals són homes i tres, dones. I cada capítol correspon a una de

L'amistat amb Raül Romeva i el club de lectura a Lledoners

► Blanca Busquets i Raül Romeva es van presentar mútuament els seus darrers llibres fa tres anys, abans de l'entrada de l'exconseller a la presó. Des d'aleshores, l'escriptora visita el centre penitenciari de Lledoners, a Sant Joan de Vilatorrada, un cop al mes per participar en un club de lectura. «Ens acabem acostumant als ensurts i ara ens estem acostumant que hi hagi gent tancada a la presó», lamenta l'autora de novel·les com *La fugitiva*. Busquets és filla del psicòleg cultural manresà Josep Maria Busquets.

EL LLIBRE

EL CRIT

AUTORA
Blanca Busquets

PROA. 18,50 EUROS. 240 PÀGINES

les dates clau de l'agost i la tardor del 2017 i a un personatge, de qui s'expliquen les seves vicissituds en tercera persona. Després del 17 d'agost i la Judit, per exemple, hi ha el seu home i l'1 d'octubre.

P Cada data marca la vida dels seus personatges?

R Diguem que aquests esdeveniments col·lectius els marquen des de fora, són el paisatge en el qual transcorren les seves vides. Tot passa a Barcelona, això sí.

P La realitat, amb un fet tan trist com aquest, li va brindar un escenari idoni per descabdellar la història.

R En aquell moment vaig pensar que la situació s'embolicava, però aleshores va arribar l'1 d'octubre, i vaig escriure'n un capítol mossegant-me les ungles perquè ja veníem del 20 de setembre... I encara havíem de viure el 10 d'octubre, quan Puigdemont va declarar la República i la va congelar al cap d'uns segons, la presó per als Jor-

Blanca Busquets va parlar a Manresa de la seva darrera novel·la

dis, la proclamació del 27... I pensava... quan s'acabarà tot això?

P De fet, no s'ha acabat ...

R Jo, tota ingènua, vaig pensar que la darrera data seria la del dia que fóssim independents... Al final, vaig haver de prendre la decisió d'acabar-ho jo i vaig triar el dia de Nadal, que sempre és una treva, com a data on conflueixen totes les històries.

P Com són els personatges?

R N'hi ha tres que són independentistes, un està en l'òrbita dels Comuns, un altre és un unionista de Ciudadanos i el sisè passa de tot. Talment com a la nostra societat. En altres novel·les meves, el paisatge era el carrer Major de Sarrià o la muntanya, per posar dos

exemples. En aquesta, són els esdeveniments.

P Buscava un xoc i en va trobar una col·lecció sencera.

R No volia fer com els personatges de l'obra de teatre *La ronda*, de Schnitzler, que es presenten al públic abans i després de les seves trobades amoroses. A mi, això no em serveix, necessito que hi hagi alguna cosa, i per això vaig pensar en el xoc, l'accident. Al·l'ini, quan és a la sala d'espera del psicòleg, la Judit està obsessionada amb els peus d'un nen perquè li recorden el que va veure a la Rambla.

P El trauma com a conseqüència del xoc?

R Recordo que els psicòlegs del SEM deien que els afectats anes-

«No conec ningú que patís o veiés el que va passar, si no, no n'hauria pogut parlar com ho he fet»

«He volgut explicar un seguit de relacions humanes en les quals hi ha un trasbals que les marca»

«Després de l'atemptat, qui es podia imaginar el que encara havia de passar el setembre i l'octubre»

sin a veure un psicòleg perquè, tard o d'hora, els sortiria el cop. Encara que creguessin que es trobaven bé. Per això, la Judit necessita anar al psicòleg.

P Certament, en els reportatges que la premsa va publicar en el primer aniversari dels atemptats es destacava la importància de l'atenció psicològica, fins i tot la que es prestava mesos després dels atemptats.

R Jo mateixa vivia en un estat de nervis, em feia mal de cap i el metge em va recomanar de fer acupuntura. Durant aquells dies, els psicòlegs, els acupuntors i els experts en medicina natural tenien les consultes plenes.

P Hi ha gent que va fer veure que havia mort l'11 de setembre a Nova York per iniciar una nova vida. Passa el mateix a «El crit»?

R Els meus personatges viuen el sarau d'aquells dies, cap d'ells se'n va, i intenten fer vida normal, però no se'n surten per tot el que està passant. Recordes què va passar amb els llibres, aquells dies?

P El mateix que amb el teatre, per exemple: la gent no hi anava per la incertesa dels esdeveniments. Cada dos per tres es convocava una manifestació, una cassolada...

R Sobretot els personatges independentistes de la novel·la estan absorbits pels fets, i la de Podemos, que es dedica a aturar desnonaments però no li interessa el referèndum, veu el que passa l'1 d'octubre i hi va.

P Sexe, infidelitats... se li ha dit si s'estava decantant per la novel·la eròtica?

R No, no. No hi tinc cap interès. Però és una novel·la de llet i, per tant, hi ha sexe.